

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมุติรายวิชาการบริหารและการประกัน คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู

THE EFFECTS OF ROLE-PLAY LEARNING ON PRESERVICE TEACHERS IN THE COURSE OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND QUALITY ASSURANCE

ณัฐกรณ ปะพาน

Nattakorn Papan

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University

Corresponding author E-mail: Nattakorn.cru@hotmail.com

Received: 4 พฤศจิกายน 2568; Revised 15 พฤศจิกายน 2568; Accepted 20 พฤศจิกายน 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการเรียนรายวิชาการประกันคุณภาพของนักศึกษา 2) เพื่อพัฒนาและประเมินประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ต่อความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพของนักศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 30 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามวัดความรู้และเจตคติ แบบสังเกตการปฏิบัติ และแบบประเมินผลรายงานการประเมินตนเอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หลังจากจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติ นักศึกษามีความรู้ด้านมาตรฐานและตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน สูงขึ้นร้อยละ 23-28 ทักษะการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการตัดสินใจเชิงปฏิบัติพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เจตคติและความมั่นใจในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพสูงขึ้น นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมบทบาทสมมุติในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย 4.65, S.D. = 0.11) งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมุติเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิผลในการพัฒนาความรู้และทักษะการประเมินคุณภาพของนักศึกษาครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลักสูตรการประกันคุณภาพและการพัฒนาครูในสถานศึกษาได้

คำสำคัญ: บทบาทสมมุติ, การประกันคุณภาพการศึกษา, นักศึกษาครู

Abstract

This research article aimed: 1) To study the problems and needs of students in learning the Quality Assurance course; 2) To develop and evaluate the effectiveness of learning management using Role Play on students' knowledge, understanding, and competencies in quality assurance. This study was classroom research. The sample comprised 30 fourth-year students majoring in Physical Education, Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University. The research instruments included a knowledge and attitude

questionnaire, a practice observation form, and an evaluation form for Self-Assessment Reports (SAR). Data were analyzed using descriptive statistics (mean and standard deviation).

The research results showed that after the Role Play activities, students' knowledge of quality assurance standards and indicators clearly increased, rising by 23–28 %. Skills in collaboration, communication, and practical decision-making significantly improved. Attitudes and confidence in performing QA tasks also increased. Students' satisfaction with the Role Play activities was at a very high level (Mean = 4.65, S.D. = 0.11). This research indicates that Role Play-based learning is an effective tool for developing the knowledge and quality assessment skills of teacher students. It can be applied in quality assurance curricula and teacher development programs in educational institutions.

Keywords: Role-play, Educational Quality Assurance, Preservice Teacher

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่สะท้อนมาตรฐานและความน่าเชื่อถือของสถานศึกษาในทุกระดับ โดยมีเป้าหมายเพื่อยืนยันคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และผลลัพธ์ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพยังพบปัญหาในเชิงปฏิบัติ เช่น การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรไม่ทั่วถึง การจัดทำรายงานการประเมินตนเองขาดมาตรฐาน และการพัฒนาสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ (งามพิศ อ้อยแดง, 2566; วิสสุตา แคนลาด, 2566) นักศึกษา และครูมักขาดทักษะเฉพาะด้าน เช่น การออกแบบตัวบ่งชี้ การจัดเก็บหลักฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ถึงแม้ว่านักศึกษาจะเรียนรู้ทฤษฎีการประกันคุณภาพแล้ว แต่การเรียนรู้ในห้องเรียนยังเน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ส่งผลให้ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่จริง (จิรภัทร เหลืองวัฒนวิไล, 2565; น้ำผึ้ง เอี่ยมปลัด, 2556) บทบาทสมมุติ (Role Play) จึงถูกเสนอเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์จำลอง ฝึกทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการในภาคสนาม (สุดใจ เขียนภักดี, 2564; ประกิจ สร้อยระย้าแก้ว, 2568) งานวิจัยนี้จึงมุ่งพัฒนาและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมุติในรายวิชาการบริหารและประกันคุณภาพของนักศึกษาครู ให้นักศึกษามีความรู้และทักษะมีการปฏิบัติ และสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพให้กับนักศึกษาครูที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ในการใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research – CAR) ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่เป็นนักศึกษาทั้งหมด 720 คน ที่ลงทะเบียนในรายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาพลศึกษาที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 30 คน จาก โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามวัดความรู้และเจตคติ แบบสอบถามถูกออกแบบขึ้นเพื่อวัดความรู้ด้านมาตรฐานและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงเจตคติและทัศนคติของนักศึกษาต่อกระบวนการประกันคุณภาพ เครื่องมือนี้ประกอบด้วยคำถามปิดและคำถามแบบมาตราส่วนลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ เพื่อวัดระดับความมั่นใจ ความสนใจ และความตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพ ก่อนการใช้แบบสอบถาม นักวิจัยได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพและการวิจัยทางการศึกษาเป็นผู้ประเมิน นอกจากนี้ ได้ทำการทดลองใช้ (Pilot Test) กับนักศึกษาในกลุ่มเล็กจำนวน 5-10 คน เพื่อปรับแก้คำถามให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย

2. แบบสังเกตการปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงพฤติกรรมและทักษะการปฏิบัติจริงของนักศึกษา ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตที่มีเกณฑ์ชัดเจนในการบันทึกพฤติกรรมระหว่างกิจกรรมบทบาทสมมติ เน้นการสังเกตด้านการทำงานเป็นทีม การสื่อสาร การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ เครื่องมือนี้ช่วยให้นักวิจัยสามารถเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่สะท้อนถึงการปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง โดยผู้สังเกตมีการฝึกอบรมวิธีการบันทึกพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและลดความลำเอียงจากผู้สังเกต

3. แบบประเมินผลรายงานการประเมินตนเอง นักศึกษาถูกมอบหมายให้จัดทำรายงานการประเมินตนเองตามกระบวนการประกันคุณภาพ ซึ่งนักวิจัยใช้แบบประเมินนี้ในการวิเคราะห์คุณภาพของรายงาน ทั้งด้านความถูกต้องของข้อมูล ความครบถ้วนของตัวบ่งชี้ ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปผล รวมถึงความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน เครื่องมือนี้ช่วยให้นักวิจัยสามารถประเมินทักษะเชิงปฏิบัติของนักศึกษาอย่างเป็นระบบและวัดผลความก้าวหน้าก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research – CAR) โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็นสองรอบการทดลอง เพื่อให้สามารถปรับปรุงกิจกรรมตามผลสะท้อนจากนักศึกษาและผู้สังเกตการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการดำเนินงานแต่ละรอบประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล

3.1 ในรอบแรก การวางแผนเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ในรายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา และออกแบบกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยจำลองสถานการณ์เกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพ เช่น การจัดทำรายงานประเมินตนเอง การประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ นักศึกษาจะได้รับบทบาทต่างๆ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ประเมินภายใน และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพ พร้อมจัดทำแบบสอบถามและแบบประเมินทักษะสำหรับวัดผลก่อนการจัดกิจกรรม หลังจากนั้น นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติในชั้นเรียน ผู้สอนและผู้สังเกตการณ์จดบันทึกพฤติกรรม การมีส่วนร่วม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและการตัดสินใจใน

สถานการณ์จำลอง การสังเกตผลใช้แบบสังเกตและแบบสอบถามวัดความรู้ เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์และสะท้อนผล รวมถึงระบุปัญหาและข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงกิจกรรมในรอบถัดไป

3.2 ในรอบที่สอง นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมุติที่สอดคล้องกับผลสะท้อนจากรอบแรกการปรับปรุงกิจกรรมทำให้สามารถทำทนายผู้เรียนให้ตัดสินใจและวิเคราะห์ปัญหาเชิงประจักษ์คุณภาพได้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ผู้สอนได้ปรับแบบสอบถามและแบบประเมินผลให้ละเอียด ครอบคลุมความรู้ ทักษะ และทัศนคติของนักศึกษาอย่างครบถ้วน การสังเกตและประเมินผลในรอบนี้ช่วยตรวจสอบความก้าวหน้าของนักศึกษาในการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท

หลังจากสิ้นสุดกิจกรรมจะมีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและผู้สอนร่วมสะท้อนผลการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อสรุปข้อดี ปัญหา และแนวทางปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติในอนาคต การดำเนินงานทั้งสองรอบเน้นหลักการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยให้นักศึกษาเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับกลยุทธ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และทำให้มั่นใจว่ากิจกรรมบทบาทสมมุติสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านการประกันคุณภาพของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู ดังนี้

1.1 ผลการประเมินความรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้นในทุกด้านอย่างชัดเจน โดยเฉลี่ยผลคะแนนร้อยละเพิ่มขึ้น ดังนี้ 1) ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 62 เป็นร้อยละ 85 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 23 2) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลประเมินคุณภาพ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 80 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25 และ 3) ความรู้ในการจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 78 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 28 โดยรวมแล้วผลการเปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียน พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งในด้านมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำรายงาน ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบมาอย่างเหมาะสม

1.2 ผลการพัฒนาทักษะปฏิบัติ ในการพัฒนาทักษะปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกด้าน ดังนี้ 1) ทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 60 เป็นร้อยละ 90 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 30) 2) ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอรายงาน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 85 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 30) และ 3) ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาเชิงประจักษ์คุณภาพ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 80 (เพิ่มขึ้นร้อยละ 30) ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า นักศึกษามีการพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมบทบาทสมมุติช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เกิดความร่วมมือในการทำงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูล ส่งผลให้ทักษะปฏิบัติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ผลการพัฒนาทัศนคติและความมั่นใจ ผลการประเมินทัศนคติและความมั่นใจของนักศึกษาหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า มีการพัฒนาในเชิงบวกทุกด้าน ดังนี้ 1) ระดับความมั่นใจในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ เพิ่มขึ้นค่าเฉลี่ย 3.2 เป็น 4.4 หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 37.5 และ 2) การตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ เพิ่มขึ้นค่าเฉลี่ย 3.5 เป็น 4.6 หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 31.4 โดยสรุป นักศึกษามี ทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการเรียนรู้และการประกันคุณภาพทางการศึกษา ตระหนักถึงคุณค่าของ

กระบวนการประกันคุณภาพ และมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างทั้ง ความรู้ ทักษะ และเจตคติในการทำงานด้านประกันคุณภาพอย่างรอบด้าน

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ในการใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู

จากการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษา 30 คน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมบทบาทสมมุติในระดับสูง ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรวมอยู่ที่ 4.5 จาก 5 ระดับ ซึ่งสะท้อนให้นักศึกษารู้สึกสนุกและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมุติในรายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับสูงทุกด้านจาก 5 ระดับ โดยด้านความเข้าใจเนื้อหาและความรู้เชิงปฏิบัติอยู่ที่ 4.6 ด้านทักษะการทำงานร่วมกันและการสื่อสารอยู่ที่ 4.5 ด้านทัศนคติและความมั่นใจอยู่ที่ 4.7 และด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียนอยู่ที่ 4.8 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมบทบาทสมมุติใน ระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.65, S.D. = 0.11) ทุกคนเห็นตรงกันว่ากิจกรรมนี้ช่วยให้เกิดความเข้าใจ สนุก และเกิดการเรียนรู้ร่วมอย่างมีคุณภาพ เนื้อหาและกระบวนการประกันคุณภาพอย่างชัดเจน สามารถประยุกต์ทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการตัดสินใจเชิงปฏิบัติ อีกทั้งยังเสริมสร้างความมั่นใจและแรงจูงใจในการเรียน ทำให้กิจกรรมนี้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านการประกันคุณภาพของนักศึกษาอย่างครบถ้วน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู พบว่า ผลการประเมินความรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการกิจกรรม ผลการพัฒนาทักษะปฏิบัติ และผลการพัฒนาทัศนคติและความมั่นใจ เพิ่มขึ้นทุกด้าน ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb (1984) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทสมมุติ เช่น งานของสุดใจ เขียนภักดี (2564). และประกิจ สร้อยระย้าแก้ว (2568) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมบทบาทสมมุติสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านการประกันคุณภาพของนักศึกษาได้อย่างชัดเจน การศึกษาของ Samaranayake (2010) พบว่า การใช้บทบาทสมมุติที่พัฒนาจากบริบทจริงช่วยเพิ่มความคล่องแคล่วและความถูกต้องในการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย การศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถนำหลักการเดียวกันมาเพื่อพัฒนาทักษะและความเข้าใจของนักศึกษาในด้านนี้ นอกจากนี้ การศึกษาโดย Baothongchan (2023) แสดงให้เห็นว่า การใช้บทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ สิ่งนี้บ่งชี้ว่า การใช้บทบาทสมมุติสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาของ Marnnoi (2024) ยังเน้นบทบาทสำคัญของหน่วยงานประกันคุณภาพในการรักษามาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาทั่วโลก การประยุกต์ใช้บทบาทสมมุติในบริบทการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในกระบวนการนี้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ในการใช้บทบาทสมมุติ (Role Play) ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู พบว่า อยู่ในระดับสูงมาก ผลการประเมินความพึงพอใจที่สูงของนักศึกษา (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.5–4.8) แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมบทบาทสมมุติ

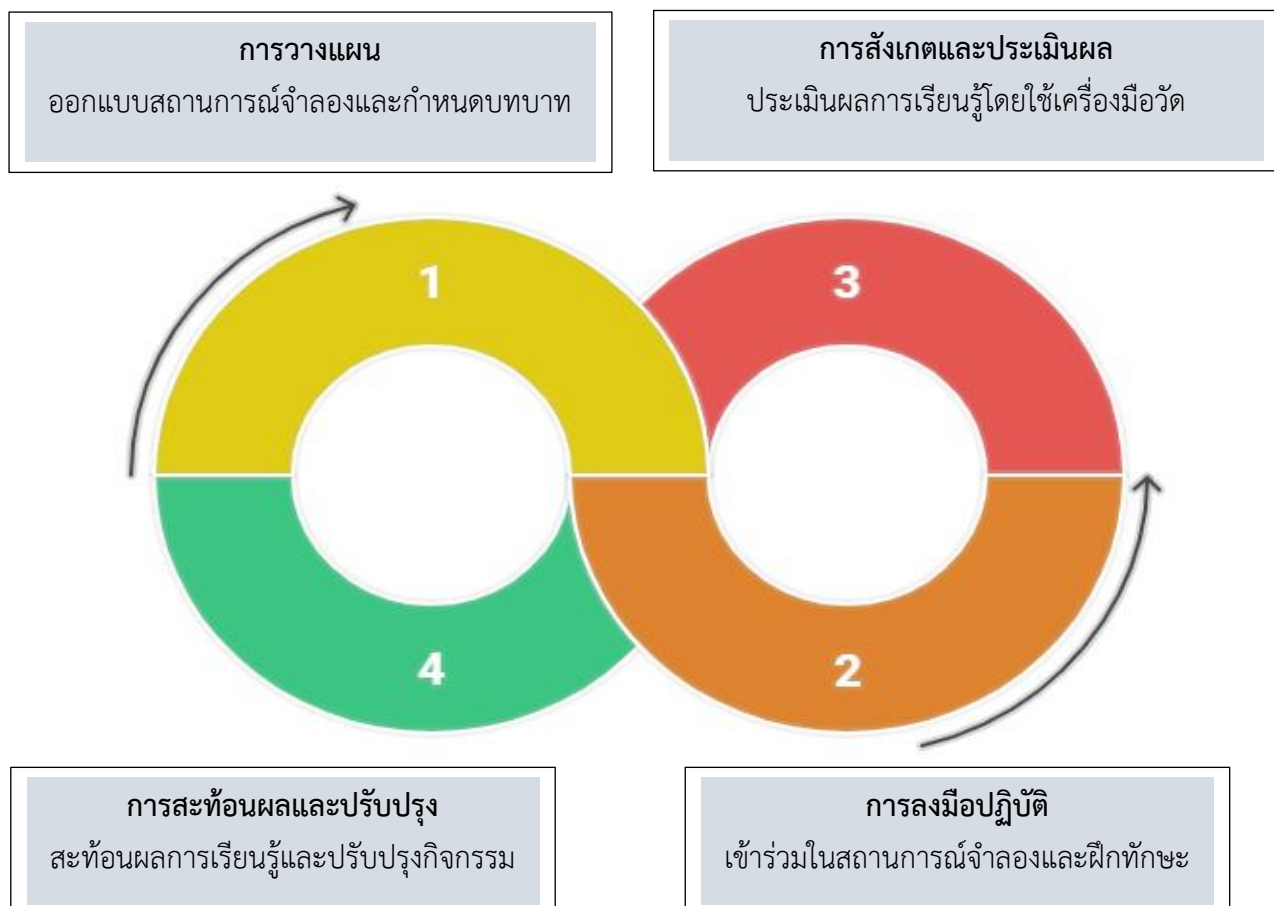

ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือพัฒนาความรู้และทักษะเชิงปฏิบัติ แต่ยังช่วยสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพอย่างแท้จริง การสะท้อนผลและการปรับปรุงกิจกรรมตามรอบการทดลองยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากข้อผิดพลาดและประสบการณ์จริง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะและเจตคติที่ยั่งยืน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของนักศึกษาในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิดและกระบวนการต่างๆ ในการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติรายวิชาการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาครู ที่ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้และทักษะการประเมินคุณภาพของนักศึกษาครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหลักสูตรการประกันคุณภาพและการพัฒนาครูในสถานศึกษาได้ แสดงดังภาพที่ 1

กระบวนการเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการฝึกบทบาทสมมุติอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเชิงปฏิบัติและประสบการณ์เสมือนจริงในการประเมินคุณภาพการศึกษา การฝึกฝนดังกล่าวจะช่วยให้สามารถประยุกต์ทฤษฎีที่เรียนในห้องเรียนสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้บทบาทสมมุติให้สอดคล้องกับบริบทของรายวิชาและสถานการณ์จริงในสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการสะท้อนผลและให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจขั้นตอนการประเมินคุณภาพและพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงปฏิบัติได้ครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- งามพิศ อ้อยแดง. (2566). แนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองในการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของสถานศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 7(1), 1-20.
- จิรภัทร เหลืองวัฒนวิไล. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- น้ำผึ้ง เอี่ยมปลัด. (2556). บทบาทในการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ประกิจ สร้อยระย้าแก้ว. (2568). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการแสดงบทบาทสมมุติเพื่อส่งเสริมทักษะ วิเคราะห์ของในรายวิชาการประมาณราคางานโยธา เรื่อง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธี ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานโยธา วิทยาลัยเทคนิค สมุทรปราการ. วารสารวิจัยและนวัตกรรมสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร, 8(1), 157-180.
- วิสุตา แคนลาด. (2566). การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองบัวลำภู เขต 1. วารสารนวัตกรรมการจัดการ การศึกษาและการวิจัย, 5(5), 1103-1114.
- สุดใจ เขียนภักดี. (2564). การประเมินความต้องการจำเป็น สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพภายใน ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 11(1), 85-102.
- Baothongchan, P. (2023). The effectiveness of role-play in enhancing English communication skills of university students. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Marnnoi, S. (2024). Role of quality assurance units in higher education institutions: A case study of Thai universities. Chiang Mai: Chiang Mai University Press.
- Samaranayake, R. (2010). Role-play in language learning: Enhancing fluency and communication skills in university students. Journal of Language Teaching and Research, 1(2), 123-131.
- Kolb, D. A. (1984). Experiential learning: Experience as the source of learning and development. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.